

SZABADSÁG

A legelső és legnagyobb magyar lap Amerikában. — Megjelenik minden nap.

Beolvadt lapok: Magyar Híradó, Magyarok Csillaga, Esti Ujság, Amerikai Hírlap, Magyar Napilap, Magyar Hírmondó, Californiai Magyar Farmer.

The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily.

NO. 46. SZÁM.

TWENTY-NINTH YEAR.

Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit Kedd, 1919. Február 25.

HUSZONKILENCEDIK ÉVFOLYAM.

EGYES SZÁM ÁRA 2 CENT.

NAGY VASUTI SZERENCSEJTLENSÉG

Tizenkét halott és igen sok sebesült Pittsburghban

Pittsburgh, február 22. — Ma este kilenc órakor nagy vasuti szerencsétlenség történt a B. & O. vasuton. A 166-os számú, kelet felé haladó személyvonat a Swinburn Street és Second ave. keresztezésénél nekiment két lassan haladó mozdónynak és kiskocsinak. A szerencsétlenségnek az eddigi adatok szerint tizenkét halottja és hetvenöt sebesültje van. Az utóbbiak sorában sokan vannak súlyosan sebesültek is. Két személykocsinak az oldalát leszakította az összeütközés ereje és az utasokat kiroppította ezekből a kocsikból, oly erővel, hogy sokan közülük jó messzire estek a sínek től.

Ez csaknem sikerült is nekik, mikorra a vonat odaérkezett. Az utóbbi negyven mérföldes óránkénti sebességgel haladt és a váltónál horzsolta a gépeket, aminek következtében a személyvonat azonnal kiskocsikra és személykocsikra nem dőltek fel ugyan, azonban úgy megrongálódtak, hogy az utasok közül sokan a vágányokra kerültek.

A kocsik darabjai viszont a szélrozsza minden irányába repültek. Fadarabok, vasdarabok áthullottak a Second Avenue-ra is. Két orvosnak az autójá ép-pen arra haladt és a ronok mindkét doktort meg is sebesítették.

A szerencsétlenség a Jones & Laughlin Steel Co. telepének közelében történt és a gyár személyzete csaknem teljes számban kivonult, a gyári orvosokkal együtt, hogy a mentésben segítsenek. A halottakat közös kocsiba tették, míg a sebesülteket egy létra segítségével átmenték a Second Avenue-t a vágányoktól elválasztó falon és onnan szállították kórházba.

A két mozdony éppen az átlomás felé faralt, hogy ott személyvonathoz csatlózzák őket, a mikor hibás váltóra kerültek és a fővágányra tértek át. A gépészek egyike észrevette, hogy a személyvonat közeledik, mire megállították a gépeket, megkísérelve azt, hogy a vonatot odaérkezése előtt ismét a mellékvágányra jussanak.

A mozdonyok gépészeinek állítása szerint a hibás váltóállítást az oka a dolognak, azonban ők nem tudják azt, hogy kit terhel a szerencsétlenségért közvetlenül a felelősség.

A SZÉKELYEKET MEGMENTIK A ROMÁN URALOM ALÓL.

VERSAILLESBEN A SZÖVETSÉGESEK FŐHADITANÁCSA UGY HATÁROZOTT, HOGY ERDÉLYT NEM ADJA ODA A ROMÁNOKNAK, HANEM ABBÓL SEMLEGES TERÜLETET CSINÁL.

Ferdinánd román királynak az a terve, hogy a Tiszáig terjedje ki uralmát, nem sikerül. — A terv szerint Erdélyt sem Magyarország, sem Románia nem kapja meg.

Versaillesben, a szövetségesek főhaditanácsa elé tervet terjesztettek, amely azt kéri, hogy Erdélyből a szövetségesek semleges területet csináljanak. Szóval: hogy Erdélyt ne kapja meg Románia, de Magyarország sem. A tervvel a főhaditanács nagyon komolyan foglalkozik, mondja egy párisi jelentés.

A románok mindent elkövettek, hogy a kincses Erdélyt a maguk számára megkaparítsák. Ugy látszik, e terv csúttörtököt mond. Ferdinánd király nagy büszkén hangoztatta, hogy uralmát egészen a Tiszáig ki fogja terjesztani. A szövetségesek azonban most pontot tesznek e nagyhangú kijelentés után.

A hír, amely Erdélynek semleges tételeiről számol be, nem jelent végső elintézés. De minden okunk és jogunk meg van arra, hogy higgyünk a kedvező elintézésben.

PARIS, február 22. — A szövetségesek képviselői huszonkettedikén délután fél hat órakor ülést tartottak a Quai D'Orsay-n. Az ülésen Etienne Pichon, a francia külügyminiszter előkölt. A következő ügyek felett tanácskoztak:

Az a tervet, amelyet arra vonatkozólag terjesztettek a békekonferenciára, hogy Erdélyt és Románia között, Erdélyben, semleges zónát állítsanak fél, határozathozatal végett állítsák a versaillesi főhaditanácshoz.

Elhatározták, hogy a szövetségesek, követve a lengyel nemzetgyűlés határozatát és Lengyelország megbízottainak installálását, Jan Paderewskinek az elnöki hatalmát elismerik, ugyanígy elismerik a lengyel kabinetet és a kormányformát.

GAZDASÁGI KÉRDÉSEKRŐL HATÁROZNAK. Az ülésen főleg a gazdasági

A fenti fényképfelvétel csak most érkezett Amerikába, mely az "ir parlament" megnyitó ülését mutatja be, mely Dublinban volt megtartva.

A békekonferenciának az az albizottsága, amely a kikötők, vízutak és vasutak nemzetközivé való átadását tanácskozik, a huszonkettedikén megtartott ülésén utána a következő hivatalos nyilatkozatot adta ki:

Nem lehet szeszi szállítani Ohioból Michiganba

Monroeban ötven személyt, akik szeszszállítást akartak folytatni, fotóztattak. Háromezer kvart pálinkát, mint bizonyítékot, lefoglaltak a hatóságok.

Nemzetközi munkásügyi iroda.

Az angol munkásság nagyszabású szervezete a világ munkásai érdekében. Páris, febr. 23. George N. Barnes, az angol békeküldöttség munkás tagja a következőkben jellemezte annak a tervnek lényegét, amit az angol munkásság bizottsága a békekonferenciára elő akar terjesztetni: "Nem elegendő az, hogy a békekonferencia csupán általános elveket szövegezen le a munkásság érdekében. Valami nemzetközi szervezetről kell gondoskodni, amely szervezettel majd gondoskodni fog arról, hogy a lefektetett szabályokat be is tartassák."

Bécsben éheznek.

A szövetségeseknek élelmiszert kell odaszállítani, ha azt nem akarják, hogy a lakosság ki-pusztuljon. Bécsből jelentik: Az osztrák fővárosban már régóta dübög az éhség, de az utolsó pár nap alatt valóságos kritikus lett a helyzet. A szövetségeseknek számolni kell azzal, hogy rövidesen élelmiszert szállítsanak oda, ha azt nem akarják, hogy a két és fél milliónyi lakosság éhen pusztuljon.

Megérkezett csapat-szállítójuk.

New Yorkból jelentik: Hobokenben az utolsó huszonnyolc óra alatt öt csapat-szállítóhajó érkezett meg Franciaországból. Az öt hajó összesen 10,178 amerikai katonát szállított partra. Mind az öt hajó nagy viharokkal küzdött az óceánon.

Meglincseltek a magyar kommunisták vezérét

Garbai Sándor, szociáldemokrata pártvezér, megfenyegette a kommunistákat

RENDŐRÖK VÉDTEK A SZOCIALISTA NAPILAP SZERKESZTŐSÉGÉT. A KOMMUNISTÁK GÉPFEGYVEREKEL VISZONOZTÁK A REAJUK ÍRÁNYÍTOTT FEGYVEREKET. ... NÉGYET MEGÖLTÉK ÉS HATOT MEGSEBESÍTETEK.

A budapesti szakszervezetek, amelyek a szociáldemokrata pártot ismerik el, általános sztrájkot határoztak a kommunisták ellen.

Megostromolták a szocialista Népszava épületét

Páris, február 22. — Csütörtökön este, ahogy a Matin Zürichből értesül, a Budapestre nyert svájci információ alapján, kommunista lázadás volt Budapesten.

A LAZADÁS VEZÉTOI.

A lázadás nagyrészt német és orosz bolshhevik vezetése alatt állott. 259 kommunista megtámadta a szocialista napilapnak, a Népszavának az épületét. A rendőrség a szocialista napilap hivatalának védelmére sietett és a támadók elijesztésére a levegőbe lött, amire a kommunisták gépfegyverekkel válaszoltak és a védelmezők közül négyet megölték és hatot megsebesítettek. A rendőrség katonai erőt is bevetett és csak annak segítségével sikerült a lázadókat széjjelzárni.

KUN BÉLA MEGGYILKOLÁSA.

London, febr. 23. — A Reuter ügynökség berlini tudósítójának távirata szerint, amely egy Budapestre továbbított sürgönyre hivatkozik, Kun Bélát, a magyar kommunisták vezérét meglincseltek.

A lincselés a népharagnak a következménye, amelyet a kommunisták a fennálló rend elleni folytonos támadása a végtelenségig fokozott.

Ünnepelték az amerikai bizottságot Budapesten

Coolidge professzor tegnap a késő éjszakai órákig dolgozott és ma már igen korán fogott hozzá a munkához. A délelőtti folyamán a következőket fogadta az amerikai misszió vezetője: "A Magyarország területi épségét védő ligának Lajos Lajos egyetemi tanár vezetésével megjelent küldöttségét, amelynek minden tagjával szívélyesen elbeszélgetett. Berzevizy Albertet az Akadémia elnökét, Szabó Orestet ruszka-krajnai miniszter, dr. Auer Pált a függetlenségi párt részéről, a hazai németek néptanácsát, amelynek Bleyer Jakab egyetemi tanár, Jekel Péter és Landgraf Lőrinc vezették, a magyarországi német nemzeti tanács küldöttségét, melyet Gündisch Guádo és Kalmár Henrik vezettek, az amerikai-magyar tanácsnak Kalmár Géza, Zlinsky István, Pászty Vilmos, Paikert Alajos és Krejcsi Béla vezetésével megjelent küldöttségét."

A székely Nemzeti Tanács képviselőiben dr. Nagy György, dr. Balázs Elek, Endes Miklós táblabíró és Józán Miklós unitárius esperes megjelentek Coolidge tanárnál. Józán Miklós ismertette a székelység történetét és jogait és angol nyelvű memorandumot nyújtott át. Dr. Nagy György az Országos Köztársasági Tanács nevében ismertette a magyarok jogait és a székelység történetét és jogait és angol nyelvű memorandumot nyújtott át.

Az egész magyarországi sajtó és különösen a szocialista sajtó, egyhangulag elítéli, — ahogy az értesítés állítja — a kommunisták agitációját.

Bank kormánybiztosát is fogadta s akikkel mintegy két óra hosszat tanácskozott. Az amerikai angol nyelvű tanács küldöttségét is fogadta Coolidge tanár, akik elmondták, milyen szeretettel és nagybecsűléssel vannak Magyarországon, iránt.

Ez az Operában a "Traviata" előadását hallgatta meg az amerikai bizottság a főhercegi pihenőhelyről. A község sorából szünet után többen elküldötték magukat: — Eljén az amerikai bizottság!

Gyönyörű jelenet következett. Hurrá! az professzor Coolidge!

Ugy a közönség, mint a zenekar tagjai álva tapsoltak és éljeneztek. Közben megjelent Zádor Dessz igazgató a főhercegi pihenőhelyen és angol beszéddel üdvözölte Coolidge tanárt, aki nagy elismeréssel nyilatkozott a kintin előadásról. A holnapi napra még több megbeszélés van programon. A bizottság meglátogatta a Menedzseri Múzeumot és Washington szobrát, onnantól visszajövet Apponyi Albrethez hivatalos ebédre. Este hat órakor utazik Coolidge tanár, Martin Lawrence, a híres földrajztudós és Parkes titkár, míg Storey és Goodwin és Dawson titkár Budapesten maradnak.

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States.

Published daily except Sunday the twenty-ninth year by
The Szabadság Printing & Publishing Co.
 (An Ohio Corporation, H. K. Garza, President; Dr. Andrew Cserna, Sec'y-Treas.)

Printed by: **E. T. Kohányi** Kőhírási Tihányi.
DR. ANDREW CSERNA, Editor.

Edited and Published at: Szerkesztőség és kiadóhivatal
700-702 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.
 Telephone: Bell: Main 2334. Cuy. Central 1231.

KLASZIFIKÁCIÓ: Az Egyesült Államokban és Kanadában, egész évre \$8.30, félre: \$4.00. — Kivétel: egész évre: \$10.00, félre: \$5.00. — Cleveland városában, egész évre: \$8.00, félre: \$4.00. — Foreign countries: one year \$8.00, half year \$4.00. — Cleveland one year \$8.00, half year \$4.00.

Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for transmission through the mails as Second Class Matter.

New York irodánk címe: Eastern Office:
Room 603, Tribune Bldg., 154 Nassau St., New York.
 Círetvezető: Joseph Horváth, Manager.

A KÜLFÖLDIEK ÉS AZ ANGOL NYELV.

ADDIG, amíg a bevándorlást Amerikába teljességgel meg nem tiltják, s amíg az itt élő bevándoroltak régi hazájukba vissza nem mennek, vagy itt meg nem hálnak, mindig sok olyan lakosa lesz az Egyesült Államoknak, aki nemcsak nem beszéli az ország nyelvét, de akit soha, senki, sem szép szóval, sem erőszakkal nem lesz képes megtanítani az angol nyelvre.

Ez le nem tagadható valóság. Hagyjuk figyelmen kívül a többi nemzetek fiait s beszéljünk csak a magyarokról.

A fenti megállapítás a magyarokra kétszeresen vonatkozik.

A magyar származású földmives, gyári munkás, vagy mezőgazdasági cseléd, akinek mindössze arra volt meg az alkama, hogy a szülőhazájában irni-olvasni megtanuljon, s aki mindenesetre több ügyességgel forogtatja a kalapácsot vagy a csákányt, mint a pennát, szin te forradalmi változást mutat már akkor is, ha a saját anyanyelvén igyekszik tovább művelni magát, amikor szabad pihenő idejében magyarul olvas.

Akinek csak egy kis tapasztalata is van ezen a téren az tudja, hogy a kevés iskolázottsággal bíró munkás ember, aki képes órák hosszan keresztül "ladomi a kárét" anélkül, hogy fáradságot mutatna, valószínűleg igyekszik tovább művelni magát, amikor szabad pihenő idejében magyarul olvas.

A betűvetés mestersége is megszokás dolga és a gyakorlaté.

Az a munkás ember, aki naponta nyolc, tíz, tizenkét órát dolgozik keményen, óriási rá né előtti, mikor hazatérve, újságot vesz a kezébe s olvasni kezd. Mert addig, amíg a hosszú gyakorlatban hozzá nem szokik, az olvasás valóságos fizikai munka számára, a mi jobban megerőlteti, jobban kimeríti, mint a gyár vagy a bánya. Pedig a saját anyanyelvén olvas.

Lehet-e az ilyen embert arra kényszeríteni, hogy amikor leteszi a kalapácsot, akkor menjen a legközelebbi esti iskolába s ott angol nyelvet tanuljon? Olyan nyelvet, amit soha nem is hallott, mielőtt Amerikába jött volna; ami az ő anyanyelvével semmi rokonságot nem, s amelynek megtanulásához semmi érzelme sincs. Mert ez is végtelenül fontos.

Még iskolázott, tanult, a tanulásban nagy gyakorlattal bíró felnőttek sem képesek megtanulni valamely idegen nyelvet, a legnagyobb erőfeszítés mellett s a legtöbb igyekezettel sem, ha a nyelvtanuláshoz nincs bizonyos érzékük.

A nyelvtanuláshoz éppen annyira szükséges bizonyos érzék, mint pl. a hegedű-tanuláshoz, vagy a szobrászat megtanuláshoz. Nem tudom, mit szólna az az amerikai, aki a bevándorolt felnőtt munkást, hajlama ellenére, erőszakkal is angol nyelvre akarja megtanítani, ha őt magát akarnak erőszakkal megtanítani zongorázni, holott semmi zenei hallása sincs s az újjai éppenséggel nem a billentyűkre termettek.

A bevándoroltak gyermekei mindenképpen megtanulják az angol nyelvet, a felnőtteknek azonban aránylag csak kis százaléka. A többieket egyszerűen lehetetlen megtanítani az angol nyelvre. A kivételt csak a szabályt erősíti.

Ezeknek a tényeknek megállapításával kapcsolatban arról is lehet szólni, hogy érdemes-e sok szót vesztegetni bizonyos türelmetlen amerikai köröknek az idegennyelvű újságok beszüntetését célzó munkájára? Praktikus, okos dolog volna-e kivenni az angolul nem beszélő, az angolul beszélni vagy éppen irni-olvasni soha megtanulni nem képes bevándorló kezéből az újságját, ami egyedül útmutatója az amerikai viszonyok, törvények, szokások megismerésében, s az egyetlen eszköz arra, hogy a bevándorlót amerikai szellemmel töltsék el.

A know-nothing szellemnek újraéledése az angolul nem beszélő bevándorlót szemben szomorú jelenség abban az Amerikában, amelyik azt a célt tűzte maga elé, hogy Washington György hagyományaihoz alkalmazkodva, amerikanizálni fogja az egész világot. Nem volna szabad elfelejteniük a türelmetlenséget hirdető, itt született amerikaiaknak, hogy nemcsak a bevándorlóknak vannak kötelességeik velük szemben, hanem nekik is vannak kötelességeik a bevándorlókkal szemben.

Mindaddig, — míg csak végérvényesen be nem tiltják a bevándorlást.

A DEPORTÁCIÓK MELLETT.

Arizona kormányzója a bolszevisták ellen.

Phoenix, Ariz., február 22. — azoknak a pusztító tanaitól, akik az inbéményeiket megsemmisíteni akarják, hogy azon na visszaküldjék őket abba az országba, melyből idejöttek". "Az Egyesült Államokban nincs hely olyanok számára, akik tetiben és gondolatban nem hűvei annak a nagy köztársaságnak, melyet az alapított meg, akinek a születésnapját ma ünnepejük".

HADÜZENET A SZEGÉNYÉG ELLEN

Irtá: MARK HÉLA.

V. György, angol király, az angol parlament minapi megnyitása alkalmával, trónjáról felemelkedve, teljes fejedelmi díszben állított egy szótartó olvasót fel a brit birodalom törvényhozói előtt.

Amiket az a szótartó tartalmazott, azokat nem a király gondolta vagy írta. Azért eszményi az angol monarchisztikus államforma, mert ott az sohasem fontos, mit gondolt vagy mond maga az uralkodó, ha egyébként még oly okos ember is, sőt éppen csak ama nyilatkozatait veszik komoly fontolóra, amelyekről mindenki tudja, hogy nem az ő egyéni nézetei. Az alkotmányos fejedelem csak az államhatalom megjelölése; az államhatalom azonban nem az ő kezében van, s amiket mond, azt e hatalom tényleges gyakorlója mondhatja vele. A mondanivalójuk azonban sokkal hatásosabb, ha szavak szemkápráztató királyi pompa mellett fejedelmi ajkáról hangzanak el. Mert, hiába, a világ mégis sokkal több súlyt helyez a formákra, mint a lényegre.

A királyi szószóvón keresztül harsogja hát világra az angol kormány, hogy hadat üzen a világ legfelelősebb hatalmasságának: a Szegénységnek. Az emberi társadalom és civilizáció e legkegyetlenebb ellenségével egyelőre persze csak a maguk országában akarnak végezni; de ha küzdelme sikerre vezet, az emberi haladás e gonosz ellenségének napjai az egész világon megszámlálhatók. Mert ugyan hol az a halga ország, amely az angol példán okyulva, ne igyekszik egyszer és mindenkorra végezni e környéklen köz-ellenség-gel?

Mennyivel laposabban hangzanak az ilyen hadüzenet közönséges államférfiak ajkáról? Ugy az emberek talán kételkedni is merének a szavai őszinteségében, s politikai eselfogást sejteneinek mögöttük. Így azonban a szavai csaknem kivétel nélkül tényleg hatnak.

Mily változása az időknek! Az uralkodók, a Gondviselés földi helytartói, a szegénység elleni koránsem tartották gonosz dolgunk, sőt ellenkezőleg. A szegénység és nyomor valaha a zarnokok legűbb hadvezére volt. Egyszer könnyebb a nincstelenséket, a másoktól függőket megfélemlíteni és rabzsiljon tartani, mint a vagyoni-lag függetleneket.

A zarnokok hatalmát a Szegénység környéklen karmai között vérgőző nép öntudatra ébredése kezdte megengatni. Attól a perctől fogva, ahogy az emberek lelkeben megfogott a Szegénységbe, mint a Végre kérelhetetlen intézkedés-be vetett hit, s a tömegek nem imákkal, hanem szervezkedéssel próbálták sorsukon javítani, a Szegénység rut arcáról lehullott minden, amelyet évezredek folyamán a nincstelenség vámszedői rákentek. Az emberek kezdtek belátni, hogy a Szegénység koránsem olyan tisztos, erőnyes és kívánatos valami, mint azt valaha hínni tanították. Sőt ellenkezőleg, rájöttek, hogy a

Felakasztanak,

mondja Lenine a Tribune nevű moszkvai bolszeviki újság szerint, 1919 végén felakasztanak engem is meg a bolszevizmus főembereit, valamennyit.

Kit akar megijeszteni?

Egy csokért 58 dollárt

kapott az udvariás bíró utján egy chicagói leányzó attól az úrtól, aki annyira szorgalmas volt, hogy percekint átlag hatvanszor értette ajakát az ajakához.

"More speed" — mint az angol mondja.

Ki kell küszöbölni

a titkos diplomáciát, — mondják mindenütt a világon. Persze: elyben. Magyarország volt az első, amely a praktikus fel-fogás útjára lépett.

Bedy Schwimmer Rózát, egy asszonyt, küldte ki Sváéjba kövencik.

Szegénység minden bűn, kegyetlenség eredő oka. A Szegénység az emberi kultúra ősellensége, minden haladás kerkötője, tehetőség gyilkosa, szívek megrontója, lelkek megmérgezője, az igazi valóságosság megölője. Ráeszméltek, hogy a szegénység koránsem isten átká, hanem emberi gyilkosság következménye, lévén a féketlen ember önzének, eszelen társadalmi berendezkedésnek természetes eredménye.

Am amíg ez igazságot csak a Szegénység áldozatai: a nincsetlenek látták, bűnös és veszedelmes dolog volt a Szegénységet megfosztani a glóriájától s a maga undok meztelenségében mutatni be azt a világnak.

A szervezett társadalmak nem akarták vállalni a felelősséget a Szegénység létezéséért, mindent a Gondviselésre hárítottak, s e szomorú ismételést azzal tetézték, hogy az alamizna és jótékonyksg kenécsét azokra a székere, amelyeket őik maguk ütöttek, miközben nem győztek önmagukat e nemességükért magasztalni.

Es most ennek az eddig oly hasznos és erkölcsös s anyiszor felmagasztalt emberi ténynek: a "Szegény, de becsületes" Nyomornak egy felkelt koronás fő izen hadat! Minő szüduletes változása az időknek. Ma immár fejedelmi ajkáról hangzik el az igazság, amelyek hangoztatásáért valaha kegyetlenség törtek az emberek: hogy a szegénység nem fohászokkal és alamiznával, hanem a társadalom és államélet alapos megreformálásával lehet ártalmatlanná tenni.

A nép, a nincstelenség millióinak elégedetlenségét nem keneteljes szavakkal és ígéretekkel, hanem becsületes és igazságos törvények alkotásával lehet csak lecsillapítani. Ha azt akarjuk, hogy a nincstelenség tisztelje a tulajdonjog szentségét, gondoskodjunk róla, hogy legyen nekik is tulajdonuk. Mert ugyan miként lehet azt szeretni, ami nincsen.

Nem a gazdaságot és bőséget kell megszüntetni, mondja (leg-alább a sorok közt) a brit Felsőház, hanem rajta kell lennünk, hogy mindenki ostonzzék a Bőségben és Jöletben. A Szegénység olyan társadalmi nyavalya, melyet a betegség okának kiküszöbölésével, nem

pedig ráimádkozással lehet csak megszüntetni. Nem az a baj, hogy sok a nagyon gazdag ember, hanem az, hogy sok a túlszegény. Az sem baj, ha gazdag emberek alkotják a szegény emberek számára a törvényeket, ha megvan bennük az a becsületes szándék, hogy a nemzeti gazdaság osztályos társaságává válhasson, s nemcsak a terhek könnyítése, hanem a boldogulásuk előmozdításán dolgozzanak; nem pedig csak a saját előnyök helyzetük megerősítésén s körülbástyázásán.

Egyszóval: a Szegénység átkától a törvényalkotók becsületeségre, igazságosságára válhasson meg a nemzeti társadalmat s velheti elejét a nincstelenség megvadulásának. Es ahol becsületes és igazságosság a jelöl, ott a Bőcsesség és Béke ajándékai elmaradhatatlanok.

Nagy dolog hát ez a legűbb hadüzenet: mert a társadalom szégyenének ehhez hasonló bator meg-helyezése — Krisztus születése óta nem hangzott el még föltek ajkáról. Es, megkésve bár, de nagyon jókor jön nemcsak az angol népnek, de a világ minden nincsetlenségének, az igazi keresztény szellem hirtelen öbrédre; akkor, amikor a tömeg-nyomor gonosz szelleme már a hit és remény utolsó szikrait is otlogatni kezd.

BOLSHEVIZMUS ÉS A SZTRÁJKOK.

A munkaügyi miniszter álláspontja.

New York, február 23. — William B. Wilson munkaügyi miniszter egy New Yorkban tartott beszédében annak a véleményének adott kifejezést, hogy a Seattlőben, Butteban, Lawrenceban, lefolyt sztrájkok olyan bolszeviki és I. W. W. izgatásokra vezethetők vissza, amelyeknek az a célja, hogy ipari forradalmat támaszjanak az Egyesült Államokban.

A miniszter szerint a kormány, illetve a munkaügyi miniszterium ezt a helyzetet előre látta már két esztendővel ezelőtt s az események nem okoztak meglepetést. "Ha a sztrájkokat nem tartjuk volna le, nem is lehet megmondani, hogy hol ért volna véget a mozgalom". "Azok Európából, az elnyomatásnak országából jöttek ide — mondotta a miniszter — megtelepedtek itt s most azon fá-

radoznak, hogy erőszakkal megdöntsek ennek az országnak kormányát. Amikor a tömeg arra használja az erejét, hogy a képmutatás hatalmát döntse meg, az a legnemesebb értelem vett hazafiság, de a demokráciának erőszakkal való megdöntése árulás a tömegekkel szemben.

"Semmi ellenvetés sincs itt azokkal szemben, akik szocialista tanókkal elteve jönnek ide Európából s politikai szervezeteiket szeretnék megváltoztatni. De amikor demokratikus intézményeinket akarják megdönteni, akkor ennek az országnak törvényei megmondják nekik, hogy itt tovább nincsen szükség számukra, vissza kell innen menniök s alkalmazkazzanak az erőszakot azzal az autokráciával szemben, amit odaát hagyta maguk megett".

A miniszter, miután elemezte a munkászavargásokat, kijelentette, hogy a munkaügyi miniszterium megtöréssel akar élni azokkal szemben, akiket a zavargások miatt felelősség terhél.

"Semmi eshetőség nincs arra, hogy a legközelebbi hat hétnapon belül az anyagok árát le lehet szállítani. A munkabérek a régiék maradnak, az anyagot azonban redukálni kell a régiére s csak azután juthatunk vissza a régi kerékvágásba. Washingtonban azon a terven dolgoznak, hogy miképen lehet az anyagokat olcsóbbá tenni anélkül, hogy a munkabéreket is le kellene szállítani".

A miniszter nagyon bizakodva szolt a mostani munkáshelyzetéről s annak a reményének adott kifejezést, hogy a leszerelt katonák elhelyezése az iparban nem fog nagy nehézségeket janni.

A SPANYOL KÖR UJRA TÁMAD.

Az orvosok szerint most intési harmadik erős támadását az ország népe ellen.

Amidőn abban reménykedtünk, hogy a spanyol kór pusztítása véget ér, a közegészségügyi hatóságok arval az intelemmel lepnek meg bennünket, hogy vigyázzunk, mert a spanyol kór most készült harmadik erős támadást intezni az ország népe ellen, amelyet már olyan ijesztően sujtott kétszer is az ősz óta.

Az ország minden részéből olyan hírek érkeznek, hogy a flunak ismét szaporodnak az áldozatai.

Mi tehát a teendők? Az, hogy védekezzünk a félelmetes betegség ellen kipróbált orvosságok használatával s a közegészségügyi hatóságok intelmének, tanácsainak betartásával.

A Partos-féle orvosságokra, amelyeket a sürgös rendelési iven annyiszor felsoroltunk már szükségére van minden családnak nem csupán a járványdulta vidékeken, de minden otthonban Amerikában, mert ezeknél a Partos-féle orvosságoknál nincs jobb védő fegyver.

Tartsa kéznél minden magyar elsősorban a Partolát, mert spa-

nyol influenza vagy hűlés, tüdőgyulladás kezdetekor a gyomor és belek okvetlen kitakarítandók s a kitakarítást semmi sem végzi gyorsabban, mint a gyomor és vértisztító gyögye-cukorka. Emellett Partoglory az idegzet és az egész szervezet erősítésére való. Influenzából és egyéb betegségből lábadozóknem nélkülözhetnek ilyen erősítőszert.

Intézzé el még ma a rendelést, hogy minél előbb megkap-hasson ezeket a nélkülözhetetlen orvosságokat. Vájon ki egyik előző számból egy sürgös rendelési ívet, írja az orvosság után, hogy mennyit akar belőle, írja rá pontos nevét és postacímét is, küldje be levélben a pénzzel együtt, mellékelje hozzá a disznaptárról szóló szelvényt is s akkor ugy az orvosságokat, mint a disznaptárt postafordultával megkapja. A rendelését címezze így: Partos Patika, 160 Second Avenue, New York, N. Y. (Hird.)

LIBERTY BOND

Csak a legbiztosabb és legelőnyösebb módon adandó el. Ne engedjétek fel érdeklődéseteket a közelebbi jövőre.

Ha szülőse van a Bondokba le-feltekelt pénzt, forduljon vagy írjon szónál a címez:

NÉMETH JÁNOS ALLAMI BANK
 137 SECOND AVE. NEW YORK, N.Y.

BONDOKAT

Kézpénzért a napi árfolyamon veszünk és eladunk. Ugyazintén a részletfizetésre vásárolt és teljesen le nem fizetett Bondokat is átvesszük.

910 Schofield Bldg.
 az E. 9-ik utca és Euclid Ave. sarkán, Cleveland, O.
 — Nyitva este 6 óráig. — Magyarul beszélünk.

Köhög?

Ne hanyagolja el a köhögés azonnali kezelését. A köhögés jele, mely azonnali figyelmet igényel. Jó és hatásos gyögyserre van szüksége, olyanra, melyben bizhat. Hallgasson tanácsunkra: Szedje

Severa's Balsam for Lungs

(Severa-féle tüdőbalsam.) Csillagos köhögés elleni gyögyser gyermekek és felnőttek részére. A hatás kitűnő. Meggyógyítja az ingerlést, feloldja a nyálkát és gyógyító, enyhítő hatással van a megtámadott részekre.

Olvassa el, hogy Shramek József úr, R. P. D. 3, Troy, Mo., mit írt nekünk 1917 december 29-én:

"Hűd vizet ittam, amely tüdőm-re ment és számos köhögést okozott, olyannyira, hogy azt hittem, meg kell fulladnom, valahányszor a köhögés elfogott. Egy és fél üveggel használtam Severa's Balsam for Lungs és a köhögés majdnem teljesen elmúlt. A legjobb köhögés elleni szer, melyet pénz megvásárolhat. Nem lehetek el nélküle és minden időben tartok belőle házamban."

Kísérlelje meg önmaga! Hamarosan rájön, hogy helyes tanácsot adtunk. A Severa-féle tüdőbalsam az a mi szedendő köhögés, hűlés, rekedtség, török köhögés, görcsös torokgyég és influenza köhögés eseteiben. Árak 25 és 50 cent.

Kérje ezen és az összes többi Severa-féle gyögyserkeket helybeli gyögyserésztől. Minden gyögyserre szivesen fogja kiszolgálni, vagy megszerzeni a gyögyserkeket részére. Ha képtelen volna megkapni Severa gyögyserreit az Ön lakhelyén, küldje be megrendelését a pontos összeggel egyenesen hozzánk.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.
 Vid. 7, 14, 25, 28. Ibr.

Gazdák és kertkedvelők!

Ha jó gazdasági termékeket és finom ízű konyhakerti (südség) féléket óhajtanak akár eladásra (Marketra) akár saját szükségletükre előállítani,

Irjanak azonnal a Kállay Testvérekhez

a mindennemű Európából importált és saját telepeinken termelt magyar gazdasági, vető-, konyhakerti és virágmagokról, nemesített róza és gyümölcsfákról szállókról stb.-ről szóló tavaszi

Nagy Képes Árjegyzékünkért, melyet ingyen küldünk

meg mindenkinek tessék írni érte. Megrendeléseket jótállás mellett küldünk Amerika bármely részében. Postai megrendeléseket ingyen és bérmentve küldünk Gyors és pontos kiszolgálás. Cím:

KÁLLAY BROS. COMPANY PAINESVILLE, OHIO

Nagyherceg — Paprika.

FONTOS ÉRTESETÉS.

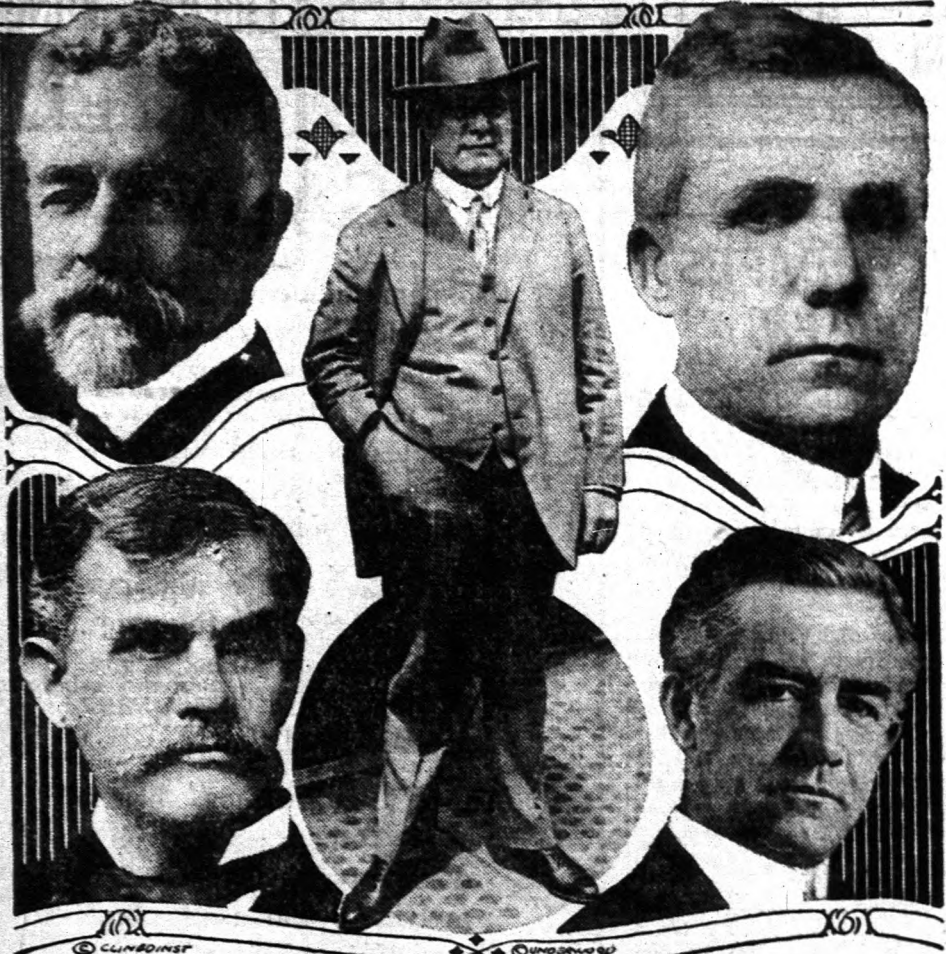
A Transatlantic Trust Company bírói döntés alapján végleg feloszlatták. Ugyanezen hivatalos döntés kimondja, hogy egy esztendőn belül a Transatlantic Trust Company-nak minden tüzletét le kell bonyolítani és így mindazoknak, akiknek ennél a pénzintézetnél dollárbetéteik vannak, ezeket a betéteket egy éven belül ki kell venni.

Azt az ószinte tanácsot adjuk ezek után azon magyaroknak, akiknek dollárbetéjük van a Transatlantic Trust Company-nál, hogy miután betéteiket kivették és az intézettől ennek fejében bank-csekket kapnak, ezt a csekket ne tartásák a lakásukon, ne tegyék pénzszé, hanem helyezsék el állami felügyelet alatt álló, ősmert és teljesen megbízható bankban kamatozás és megőrzés céljából.

Az amerikai magyarságnak, mint mindig, most is készségesen áll szolgálatára

KISS EMIL Bankár
 133 SECOND AVE., NEW YORK.
 Állami felügyelet alatt. Alapítva 1898-ban.

A NEMZETEK LIGÁJÁNAK ELLENZŐI.

Balról jobbra: Lodge, Borah és Reed szenátorok. Alul: Williams és Hitchcock szenátorok.

HARC A NEMZETEK LIGÁJA ELLEN

Reed szenátor nagy beszédet tartott a Nemzetek Ligájának eszméje ellen. — A karzat óriási lelkesedéssel hallgatta és tapsolta a beszédét. — Reed szerint a terv nem egyezik Washingtonnak, Jeffersonnak és Monroenak az elveivel.

Washingtonból jelentik: James A. Reed, missouri demokrata szenátor huszonkettő óráig tartó beszédet tartott a Szenátusban a Nemzetek Ligájának eszméje ellen. — A Kongresszus felsőháza olyan hatalmas lelkesedéssel még nem volt tanúja, mint amilyen lelkesedéssel a szenátorok egy része és a karzat fogadta a beszédét.

Reed általános taps és éljénés közzéte jelentette, hogy a Nemzetek Ligájának terve nem felel meg azoknak az amerikai eszméknek, amelyeket Washington, Jefferson és Monroe hangzottak és gyakoroltak.

Reed szerint ha Amerika a Nemzetek Ligájának eszméjét elfogadja, akkor kénytelen lesz az európai szavazókban résztven-

ni, kénytelen lesz háborúra felkészülni, kénytelen lesz összekötésben állni állandóan egy oszomó európai és ázsiai nemzettel, amelyek legnagyobb része monarchia. És ennek következtében kénytelen lesz a nemzeti függetlenségét, amely befelé olyan nagy értéket képvisel, feláldozni örökre.

Alig fejezte be Reed a két óra hosszú beszédét, mikor az ülés közepén Thomas, californiai szenátor elkezdett tapsolni és ezzel megtört az a szokás, amit a Szenátusban eddig mindig betartottak, hogy nem tapsoltak a szónoknak.

A KARZATÓL DÖRÖG A TAPS. Thomas tapsa egy pillanat

alatt követőkre talált. Tapsolók és éljénés akadtak az ülésen mindenki oldalán és felhatalommal a vihar a karzata, ahol dörög visszhangra talált.

A karzat egy részét az Egyesült Államok katonái foglalták el, akik sajtónál erősebben helyezték a szónoknak.

Demokrata szenátorok, akik Reed közelében ültek, felugrártak a helyükről és a karzat szorongatták. Képviselők, akik a beszéd hírére otthagyták a képviselőház ülését és a szenátus ülésére mentek, a beszéd végén előre siettek és a helyeslés minden jelével elhagyták Reedet. A demokrata képviselőket és szenátorokat természetesen követték a republikánusok is.

NÉMETORSZÁG ÚJ FORRADALOM ELŐTT.

Bajorországban forradalom ütött ki Kurt Eisner meggyilkolásának hírére. — A gyilkos katonatisztet megölték. — A képviselőházi verengzés alkalmával megölték egy minisztert és hat minisztert súlyosan megsebesítettek. — A bajor forradalom újabb lökést adott a németországi lázadásnak. — Scheideman irtó hadjáratot indít a spartakusok ellen.

Páris, február 23. — Aroo Valley gróf, Eisner bajor miniszterelnök gyilkosa, a Petit Parisien újságról határozta el magát tette. Egyre világosabban tűnik ki, hogy a Wittelsbach dinasztia és annak követői állottak mögötte, hogy leverjék a bajor köztársaságot és visszaállítsák a monarchiát.

Az értesülés szerint a merénylet feladás volt az alkotmányos gyűlés ellen tervezett fegyveres támadás végrehajtására. A többségi szocialisták, a független szocialisták és a spartakusok Münchenben egyezséget kötöttek az ellenforradalmi elemek leverésére.

Berlinből jelentik: Kurt Eisner bajor miniszterelnök meggyilkolása lágra lobbantotta a háfu alatt izzó forradalmi hangulatot. A forradalom máris iszonyú erővel jött ki újr. Bajorországban a hasonlíthatatlan veszedelmesebbnek és véresebbnek ígértek, mint a háború végén kiüthető első forradalom alkalmával.

A miniszterelnök meggyilkolását nyomon követő parlament vérengzés még jobban elmergésítette a helyzetet. A bajor bolshéviek Münchenben megrohanták és hatalmukba kerítették a főváros valamennyi

középületét és proklamálták a szoviet köztársaságot. A kormányhatalmat a katonák és munkások tanácsa ragadta magához s megalakították az új kormányt, melynek tagja lett Lewin is, Lenin és Trotzkij egyik legteljesebb híve.

A spartakusok és kormányosok közötti harcok folyamán igen sok ember lelte halálát. A jobbnéző lakosság a forradalom kitörésére menekülni próbált a fővárosból, de ez kevésnek sikerült, mert a spartakusok hamar elfoglalták a vasúti állomásokat is és nem engedték elindítani a vonatokat.

TIZ ÁLLAMPÉRFI ELLEN KÖVETKEK EL MERÉNYLETET.

Azoknak a bajor államférfiaknak a száma, akik ellen az elmúlt két napon merényletet követtek el, tíze emelkedett. Kurt Eisner miniszterelnökön kívül megölték Auer belügyminisztert és Osel képviselőt, továbbá öt minisztert és két államtitkárt. Szóval az egész kormányt ki akarták irtani. Az első merénylet tettesét, Aroo-Valley gróf hadnagyot hír szerint megölték. A város munkásnépére leirhatatlan hatással volt a töme-

ges merényletek híre. Egyszeriben mindenütt be-szüntették a munkát és nagy csoportokba verődve, fegyvereket osztogattak ki maguk közt s elindultak a miniszterek halálát megboszulandó.

A képviselőházi verengzés el-követői uniformisos katonák vol-tak, akik puskákkal lövöldöztek a karzatról a miniszteri székek felé. Állítólag letartóztatták Raushepter hadügyminisztert is, noha az is a sebesültek között volt, mint a merénylet egyik értelmi szerzőjét.

EISNER MEGJÓSOLTA A VÉGTÉTET.

Kurt Eisner miniszterelnök el-volt készülve arra, hogy szomorú vége lesz, mert amikor a berlini szocialista és munkáskongresszus beszédjét, amelyben rendkívül élesen támadta a tjelelgei berlini kormányt, s megmondotta, hogy igenis, Németország a háborúért, hozzátette: 'Tudom, hogy e ki-jelentéssel a tulajdon halál-ítéletemet írom alá.'

Vannak, akik nyíltan megvá-dolják Joachim herceget, a esz-szár hatodik fiát, a büntényben való részvételével.

A bukott rendszer emberei ha-lálós rettegésben élnek, a spartakusok rettenetes bosszújától tartva, noha Eisner nem tarto-zott a spartakusok közé.

ÁLTALÁNOS NEMET FORRADALOMTÓL FÉLNEK.

Weimarból jelentik: A német nemzetgyűlés tagjaira megren-dítőleg hatott a véres müncheni tragédia. Attól félnek, hogy ez végzetes következményekkel jár hat egész Németországra, a

forradalomnak Münchenből ki-csapott lángja elborítja az egész birodalmat.

Scheideman tárcánélküli mi-niszter azonban azt a kijelen-tést tette a nemzetgyűlés előtt elmondott beszédében, hogy a spartakusok ellen könyörtelen irtóhadjárat fog megindulni, s e célből lázas sietséggel folyik a kormány minden rendelkezésére álló katonai erejének összegyűj-tése.

Tény, hogy a ruhri, rajnavi-déki csapatok jelentékeny szá-mu csapatokat összpontosít-tak, amelyek hamarosan dön-tő mérkőzésbe fognak a spar-takusokkal bocsátkozni.

Bottrop városát, erős ostrom után, a spartakusok bevették és megszállva tartják.

WILHELMSAVENT VISSZAVETTÉK A VERESEKTŐL.

Egy koppenhágai jelentés sze-rint, mely hivatalos berlini köz-lésre hivatkozik, a kormányosa-patok visszafoglalták Wilhelms-have kikötőjét a spartakusok-tól. A csapatok ugyászólván kar-d csapás nélkül jutottak a város birtokába.

Westfalában azonban a kor-mány helyzete nem javult. — Düsseldorf városában egy Schmidtben neví bányász az ur. A düsseldorf gyárakat szo-vietek vették a birtokukba, de az üzemek szünetelnek. Berlini lapokat árulni tilos, azonban francia lapokat szabadon ter-jesztének.

Genf, február 23. — Mün-chenből erőd jelentések szerint a város hangulata ma valamivel nyugodtabb, bár az utcák még mindig tömve vannak zavargók-kal, akik nem egy visszaélést követnek el.

Újabb hírek szerint a képi-selédhzi verengzést Svelier ba-jor képviselő kezdte meg.

VERES HARCOK A SPARTAKUSOKAL.

Cologneból jelentik: A wes-tfalai gyári központokban veres harcok folynak a spartakusok és a kormányos csapatok kö-zött. Az elmúlt nap folyamán majd mindenütt a kormányos csapatok győztek.

Egész Észak-Németországot a veres terror kezdi hatalmába ej-teni.

A radikálisok a dolgozni haj-landó munkásokat sztrájkra kényszerítik. Mindenütt folynak a fosztogatások.

FOCH TABOENOK ENGEDELME.

Berlinből jelentik: Foch tá-bornok állítólag engedelmet ad-tott a német kormányknak, hogy csapatokat küldjön Düsseldorf-ellen, amely a semleges zónában fekszik, s amelyet a spartakusok kerítették hatalmukba. Itt van a spartakusok főhadiszállása, s innen intézik a zavargásokat. — Mintegy 15,000 főnyi katonaság gal rendelkeznek, s így Düssel-dorf elvesztése nagy csapás len-ne reájuk nézve.

A spartakusok Eszsentől ósok ra elválták a vasutvonalakat, hogy a katonai csapatok szállí-tását megakadályozzák.

Itt azt hiszik, hogy a ruhri bányakerületében a bányászok szívesen folytatnák a munkát, ha engednék, s a sztrájkolók többsége határozottan ellen-szenvel viseltetik a spartaku-sok iránt, s örömmel üdvözöl-nék a felszabadításukra jövő kormányos csapatokat.

CSAK 38,000 NEMET FOGOLY ERKEZETT HAZA.

Berlinből jelentik: Svájci la-pok nemrégiben azt írták, hogy az oroszok mintegy 20,000 né-met foglyot eresztettek haza. Megbízható értesülés szerint ez az állítás nem fedi a valóságot, mert eddig mindössze 38,000 né-met katona érkezett vissza orosz ofszágából.

Japán és Kína.

Tokio, február 23. — Hara japán miniszterelnök a képi-selédhában egy interpellációra válaszul kijelentette, hogy semmi indító ok nincs arra, mi-képen Kína Tsingtao visszadá-sát követelhesse. Egy másik nyilatkozatban a miniszterel-nök arról biztosította a kópi-selédhát, hogy a faji kérdés

HA ORVOSSÁGRA,

HA TANÁCSRA

NE PRÓBALKOZZÉK,

hanem forduljon mindjárt biztos helyre, a Dr. Mersey és Bolgar Ervin vezette alatt álló híres, clevelandi Vörös Kereszt Patika-hoz. — Husz évi sikeres működés, becsület, lelkiismeretes kiszolga-lás a biztosíték arra, hogy jól lesz kiszolgálva.

IRJON LEVELET

s azért leveleit pontosan címezzé: s kérjén árjegyzéket, amonnal kap válassz.

VÖRÖS KERESZT PATIKA

8901 Buckeye Road, Cleveland, O.

egy pillanatra sem fogja elk-rítelni a kormány legnagyobb fi-gyelmét. Ez az utóbbi kijelen-tés kapcsolatban van a Nemzet-ek Ligájának ügyével, amely-lyenre a párisi tárgyalások alkalmával a japán küldött kijelen-tette, hogy Japánország részé-ről annak idején a faji kérdé-sre vonatkozó előterjesztésekkel fog élni.

Az angolok inni akarnak.

Londonból jelentik egy ameri-ka újságról: A szeszital, a mely az én házamban lassan a pária állapotára süllyed le. Ang-liában egyre több és több bár-tot szerez magának. Nem, nem-csak barátokat, de ügyvédeket, portektorokat, akik a jogait minden körülmények kö-zött megvédelmezik. Azt hiszem, az angol szigetek lakosságának kil-eleven százaléka a szeszitalok mellett van. A szesz barátai kö-zött vannak neves emberek, írók, művészek, államférfiak, tudósok, a sok szürke emberből nem is szólva.

Majdnem mindennap megtör-ténik, hogy a parlamentben fel-áll valaki és megkérdi a kormán-yt, hogy mikor ad ki már több pá-linkát, amelylyel az influenza ellen védekezni lehet? Ugyan-olyan erőlyel a munkásvezé-rek erősebb sört követelnek a munkások részére.

Mindenesetre nagyon jellem-ző: Glasgowban a nagy sztrájk-nak, amely a dokkmunkások kö-zött tört ki, egyik oka az volt, hogy a munkások addig nem akarták berakni a skót viszik ládába, amíg nem biz-tosították őket arról, hogy as-ért marad elég vizski még Skó-tországban.

A pálinka mellett az orvosok is hándmát törnek, mint első-rangu inficiáló szer mellett.

Élelmet kapnak a longyelek.

Párisból jelentik: Daeóra a németek minden igyekezetének, a szövetségeseinek erre kiküldött bizottsága három hajórako-mány élelmiszert szállított Dan-zigba, ahonnan vasutal az to-vább szállították Varsóba.

Dr. Kellog szerint, aki tagja Lengyelországba küldött élel-miszterbizottságnak, a németek nem mertek nagyobb ellentál-lást kifejteni a keresztül szállí-tott élelmiszertől, de a ki-sebb rangú tisztviselők hangoz-tatták, hogy nem szép a szövetségesektől, hogy Lengyelorszá-got előbb látják el élelmiszere-l, mint Németországot.

A buza árát az Elnök állapítja meg.

A Ház huszonkettődikén elfo-gadta azt a javaslatot, amely biztosítja az elnök számára azt a jogot, hogy az 1918-as és 1919-es búzát kontrol alá vé-gye. Az elnöki jog értelmében a búzát csak azon az áron sza-bad eladni, amelyet az elnök és a kongresszus erre kiküldött bizottsága megállapít. Az elnök figyelemmel kíséri a bummennyiséget és annak árát attól a pillanattól kezdve, míg az a farmertől a fogyasztóig ér. Az elnök szemmel tartja a malmoikat, a nagykereske-dőket, az ügyvédöket és banká-rokat, az importereket és kü-zvetítőket.

Clemenceau visszatér a munkába.

A francia miniszterelnök ki-jelentette Lansing, amerikai kül-ügyminiszternek, hogy kedden ismét munkába fog.

Párisból jelentik: Clemen-ceau az orvosi kijelenté-ték, hogy a beteg államférfi a napokban már visszatérhet a munkához, de egyelőre még sulykos az állapota. Dr. Caut-rak szerint Clemenceau huszon-kettődikén "kissé fáradt volt". Az utolsó huszonnyé óra alatt többször felizzagta magát, ami nem kevés aggodalmat oko-zott az orvosainak és barátai-nak körében. A házirosva fi-gyelmzettette, hogy vigyázzon magára. Az utolsó huszonnyé óra alatt a miniszterelnök sok-szor és szárazon köhögött, de ennek ellenére a környezete azt hiszi, hogy köteleességét a békekonferenciát ismét teljesít-heti.

Clemenceau üzenetet küldött House ezredesnek és Lansing külügyminiszternek, amelyben kijelentette, hogy ne aggódja-nak miatta. Ő már kedden tal-lalkozik velük a békekonferen-cián. Lansing nagy örömet fe-jtette ki Clemenceau üzenete fe-llett, mert ebből arra lehet kö-vetkeztetni, hogy csakugyan a javulás útján van.

"HA NINCS SÖR, NINCS MUNKA SE!"

New Yorkból írják: Ugy lát-szik, hogy most már általánossá lett szerte Amerikában az a jel-ző a munkásság között, hogy sör nélkül nem lesz munka sem. Edward Hannah, a Central Federated Union elnöke hiva-talosan is kijelentette, hogy a uniómunkások igenis komolyan sztrájkolni fognak, ha a sört megvonják tőlük. Hannah sze-rint az országban csaknem min-den nagyobb ipari városból megzavaródnak a munkásságnak ezt a felfogását.

A törökök veszlességei.

Konstantinápolyból jelentik: A ma kiadott hivatalos híradás szerint a török hadsereg a török hadbálatásról kezdve 1918. végéig halottakban, sebesültek-ben, foglyokban és eltűntekben összesen 948,477 embert veszi-tett.

Megöletett, sebeiben meghalt 5,500 tiszt és 431,424 főnyi le-gényesség.

Sebesült: 407,722 ember. Fogoly és eltűnt: 3030 tiszt és 100,701 főnyi legényesség. A szövetségesek részéről an-nak idején beérkezett háborus jelentések a török foglyoknak számát a török hivatalos jelen-tésben foglaltaknál jóval maga-sabbra teszik.

Szenved-e az ön vére vas hiányában?

Vas a Vörös Vér Tisztító. — Erő és Energiát önt a Férfitk Erőbe és Rózsás Aresztin ad a Nők arcának. Miféle állítja helyre oly gyorsan a Nuxated Iron a gyenge, ideges és megviselt em-bereket?

Ezer és ezer férfi és nő veszté-lynek teszi ki szervezetét, könnyen teszik ki magukat a betegségek csiráinak és a szó teljes értelmében nem törődnek egészségükkel, csu-pán azért, mert vértük ritkul és valószínűleg vas hiányában szen-vednek. Vas hiánya a vérben nem-csak tesztileg és szellemileg gyö-ngeztíti az embert, — idegessé teszi, iz-gatótlá, könnyen fáradtat, hanem teljesen elrabolja férfias erejét és ama anyagtól és erővel, mely lép-ten-nyomon annyira szükséges a siker és tehetség előérésénél. Ugy-szintén átváltoztat egy gyönyör-ű, kedélyes nő egy indulatos, ide-ges és ingerlékeny nővé.

Vas felvitelül grússágos ahhoz, hogy vére a tápanyagot elvegyék, ké, izomja és szívegyé változassa. A vas az, mely a vörös vérteltes-ekéinek a vérben erőt ad az életet adó oxigen felvitelére. Vas nélkül nincsen erő, életérő és kitartás, mely ellenáll minden akadály nak és megterhelésnek. Az általa-mos véleményétől eltérően a vas hiánya a vérben nem jelenti szük-ségképpen azt, hogy nincs elegendő vére, de jelenti azt, hogy vére nem helyes minőségű. Hogy erős, élénk, vasorrú emberként ne-veljünk, nincsen jobb, mint a szer-ves vas — Nuxated Iron. Először a régi, szervezeten vastermekelőtől, ez könnyen szívódik fel, nem ron-tja és nem feketíti a fogakat, nem ron-tja el a gyomrot. Nem lesz sem-mit, mely szerezket használ eddig, ha nem érzi magát elég erősnek vagy egészségesnek, saját magának tartozik annyival, hogy a következ-zőket használja meg: Győződjön meg, meddig tud dolgozni és med-dig tud gyalogolni anélkül, hogy elfáradna. Azután szedjen naponta háromszor, minden évek után két-öt grússes Nuxated Iron tablettát. Azután próbálja ki erejét ismét és meggyőződjék, hogy mennyivel erő-södött. Szóval, ideges, megvi-selt ember, ki folyton betegesked-ő, növelje erejét és kitartását két hét alatt csupán azért, mert vasat szedett helyes alakjában. — Nuxated Iron most több, mint há-rom millió ember által lesz ismerte használt és a gyárosok sikeres és kiálósító eredményt biztosítanak minden vevőnek vagy visszaadják a pénzét. Minden jobb gyógyszer-tárban kapható.

A jó kávénak titka abban rejlik, hogy kávéjába

Franck Cikoriat

keverjen, éppúgy mint az ételt megőzni szokta

Megjavít minden kávé — jobbízűvé teszi — megadván neki azon kellemes ízt, melyet a kávékedvelők kívánnak.

Kérje a Fűszerezésétől

az eredeti Franck Cikoriat — Megvan nála. Győződjék meg személyesen róla egy próba által.

Figyelje meg hogy minden négyesgözü

ezen kis kávéőről csomagon meglegyen.

HEINR. FRANCK fiai, bejegyzett cég, FLUSHING, N. Y.

KIK EZEK?

Aczél Sándor.

Soltész István.

A VERHOVAY SEGÉLYEGYLET UTAZÓ-SZERVEZŐI

Elmennék mindenhol a fiókokhoz, hogy azoknak tanácsot, utbaigatással szolgáljanak a fiók vezetése nére. Elmennék minden magyar telepre, ahol többen laknak magyarok együtt, hogy azokat felvilágosítsák, nekik az egyelőre lépés szükségét megmagyarázzák és minden útmutatással szolgáljanak. Az amerikai magyarság baráta! Ók. Fogadják őket szívesen a magyarság, mint a milyen szívesen keresik fel ők a magyar testvéreiket, hogy egy táborba gyűjtsék és összmagyarságot. Egyleti ügyekben sok jó tanácsot szolgálhatnak. Nem bánja meg a ki szóba áll velük. Ha vannak az Ön lakóhelyén magyarok, akik még nem tagjai a Verhovay Segély Egyletnek, vagy ha fiókot akarnának ott alakítani hívják meg őket. Irjanak címükre a központba: Room 808, MARKLE BLDG., HAZLETON, PA.

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

MILWAUKEEI HIREK.

A FARSANG LEGNAGYOBB JELMEZBALJA.

Milwaukee, Wis. — A napokban tartotta a helybeli Egyesült Munkás Betegséggyógyító Egylet évi jelmezbáltját, amely sokaságban igen fényszerű sikerült. A díszteremben a hallgatók sűrűn voltak jelenek. A díjazottak: Tóth Ilona (Liberty) és Higl János (a legszebb férfi)...

Az egész mulatság úgy érkezőleg, mint anyavágly igen jól sikerült, ami annak bizonyítéka, hogy az egyet nagy népszerűségnek örvendő. Gyula zenekara húzza a talpát a látogatóknak.

FÉNYES ESKÜVŐ.

Milwaukee, Wis. — Nem régen a helybeli magyarság ismét tanúja volt egy népszerű kis magyar leány esküvőjének. Rácz János legfiatalabb leánykájának, Terézának örök hűséget esküdött Frank Emil szlovén illetőségű fiatal ember. Násznapokként szerepeltek: Balogh József és Balogh Magda. Kószorúleányok: Német Anna, Brik Nellie, Schaf Mária és Tóth Anna, vőfélyek pedig Rácz Péter, Huszodszki István és Baumgartner József voltak. Esküvő után nagy lakodalom volt a Winnebago Hallban, ahol kora reggelig jól mulatoztak a nép. Az ifjú házaspár sok szép ajándékot kapott és a menyasszonyi táncban is szép szerepet játszott.

MAGYARORSZÁGI LEVELEK.

Milwaukee, Wis. — Január első hetei óta sok magyar kapott hírt az ö hazában lévő rokonaitól. Bár csak rövidke kis hírt kapott mindenki, mégis sokkal nyugodtabbnak érzik magukat, mivel legalább tudják, hogy életben vannak kedveseik. Persze nem mindenki kapott örömdetést. Például Zsoldos Lajos, aki Belezna Ferenc révén küldött haza levelet, azt a szomorú hírt kapta, hogy felesége már több mint két éve elhunyt. Megbólyogult felesége született Kis Éva, azelőtt 3 és fél éve hazatért innen látogatába az ö hazába, Kliszába, Szlovéniába és alig hogy hazatért, egy néhány hónapra rá meghalt. Bizony szegény Zsoldos Ferenc névű szomorú hír volt ez, mivel mindig a legnagyobb szeretettel voltak egymás iránt s csak azért engedte haza feleségét, mivel az orvosok azt tanácsolták, hogy felesége egészsége megkivánja ezt a tengeri utat.

BUFFALO ÉS KÖRNYÉKE.

Három árva gyermek. Buffalo, N. Y. — Az ország leggyözegetlen réme, a rettegett influenza járvány ismét pusztított, három kis magyar gyermeket hagyott szülői nélkül. A németmetei (Temes megye) illetőségű, 36 éves Krebsz Menyhiért és neje, 34 éves Málér Anna szülők, 34 éves újabb áldozatai. Előbb az édes anya került a kórházba, öt napra rá pedig az apát, aki három napi betegség után, anélkül, hogy arról a felesége tudott volna, folyó hó 8-án kiszüvedett. Két nap múlva az asszony is meghalt. Mindkettő tagja volt a Magyar-Német Bs. Egyletnek, amely kölönösen intézkedett a járvány áldozatainak eltemetéséről, ami a magyarság ösztöne részlete mellett a Pine Hill temetőben ment végbe.

Egy napig sem lennék PE-RU-NA nélkül Mondja ez az asszony az ismerőseinek.

Mrs. Mary Fricke, 507 Bornman St. Belleville, Illinois egyike csak annak a sok ezer asszonynak, akit ez országban, akik évek hosszú szenvedése után végre egészséget, erőt és életkedvet találtak a Peruna utján. Az ő saját szava jóbann elmondja az ő szenvedését, mint ahogyan azt mi elmondhatnánk: "Rettenetesen szenvedtem a gyomrommal, görseim voltak, fejfájásaim, úgy, hogy a párnámon is alig tudtam megmaradni. Láttam az önkönyvet, megpróbáltam a Perunát és már az első üvegnek jó hatást volt. Hogy bírtam legyőzni a kurám, ismételt üveget vettem. Barátaimnak is ajánlottam a Perunát és mind meg voltak elégedve az eredményvel. Egy napig le lennék Peruna nélkül. Mióta a Perunát használom, vagy tisztelet estezende, meg tudtam volna lenni. Most 63 éves vagyok, erős és egészséges. Anyám dolgozott, mint a leányaim. Erős és egészséges vagyok és a súlyom csaknem kétszeresére nőtt, holott azelőtt alig mértem föl. Azt hiszem, hogy sokan használják a Perunát és oly jó eredményt, mint magam. Azt a tapasztalatot, melyet Mrs. Fricke szerzett, valamennyi beteg és szenvedő megszerezheti. Ha hurutja van, akár az orban, akár a torokban, gyomorban, belekben, Peruna az orvossága. Ez nem újság és nem kicserél. Peruna már ki van próbálva. Perunát már ezrek használták, akik betegek voltak és most egészségesek. Köhögés, megfázás, influenza, grip esetén a gyógyulnás minden jobbatöltés. Peruna megjavítja az étvágyat és tisztítja a vért, enyhíti a hurutos részeket, kivessi a mérgező anyagokat a szervezetből. Felírásai az idegket, egészséget, erőt és életkedvet biztosít. Tegy az, amit Mrs. Fricke és más ezrek megtettek, használj Perunát. Boldog, szerencsés és hálás leszel ezért. Tablett, vagy folyékony alakban. Mindent árúszják.

IRODALMI ÉS ZENEI UJDONSÁG.

Négy amerikai magyar nótáéneke és zongorára. Pittsburgh, Pa. — Március hó első napjaiban értékes irodalmi és zenei anyagot hozott a sajtó. Ekkor jelenik meg a Minerva Music Company kiadásában, Szécskay Györgynek, az ismert magyar poétának négy amerikai magyar nótája énekekre és zongorára. A pompás magyar nóták zenejét részint Serly Lajos, a régi és ismert magyar zeneszerző, dalköltő, részint Walter Péter, az I. honvédezenekar volt őrmestere, zeneszerző, ismert amerikai magyar karmester szerezte. A hangjegyzetben Szécskay György következő magyar nótái látnak: 1. Busk nappalaim... 2. Messze földről... 3. Várnak... 4. Rozmaringos...

Nincs kétségünk az iránt, hogy ezek a nóták rövid idő alatt népszerűekké válnak és az amerikai magyarok rövidesen énekelni fogják mindenfelé, mert olyanok ezek a magyar nóták, mintha mindegyik az amerikai magyarok lelkéből, szívéből fakadt volna. Mindazok, a kik énekelni szeretnek, vagy zongorázniak, hegedülnék, okosan tessék tehát, ha ezt a nótás füzetet már most megrendelik. A zenémi, melynek címe: AMERIKAI MAGYAR NÓTÁK. ára 1 dollár és a pénz beküldése mellett a következő címen rendelhet meg: George Szécskay, 4733-2nd Ave., Hazelwood Station, Pittsburgh, Pa.

Anyakönyvi adatok. Keresztelések: Február 1-től 15-ig a következők kereszteltettek meg: Székely Sándor és Oláh Julianna leánya: Erzsébet névre. Keresztszülők: Veres Gábor és neje, Veres Agnes, 2. Katkó Ferenc és Ferenczy Terézia leánya: Emma és Gizella névre. Keresztszülők: Magyar József és neje, Pülp Borbála, Nagy Ferenc és neje, Tordai Gizella, 3. Nagy József és Nagy Erzsébet fia: Ferenc névre. Keresztszülők: Balajti András és neje, Kőcsa Julianna, 4. Nádudvary Péter és neje, Zöld Mária fia: Péter és Károly névre. Keresztszülők: Nádudvary Deszö és Mirtöz Mária, 5. Nagy János és neje, Szász Anna leánya: Etel, Margit névre. Keresztszülők: Osh Ferenc és neje, Szabó Etelka, 6. Kocsis József és neje, Armós Lidia leánya: Ilona névre. Keresztszülők: Zilahy Imre és neje, Armós Zsuzsanna, 7. Horváth György és neje, Matuzs Zsuzsanna leánya: Ilona névre. Keresztszülők: Kovács Sándor és neje, Bíró Ida leánya: Flóra, Ida névre. Keresztszülők: Tóth András és neje, Lator Gyula.

Beketések: Kovács Sándor és Piskóty Erzsébet, Tanuk: Oláh János és Kerekes Pál, 2. Szabó Sándor és Szuheta Katalin, Tanuk: Szuheta János és Szabó Eszter, 3. Medgyesi András és Erdei Teréz, Tanuk: Horváth Gyula és Keszi József, 4. Pál Ferenc és Szilágyi Eszter, Tanuk: Szilágyi József és Hajdu Miklós. Eljegyzések: Baksa István eljegyzte Kapitány Magdolnát, Tóthi József eljegyzte Csapó Esztert. Temettek: Horváth József, né 53 éves, Vargá Ilona 9 hónapos, Erdőssy Jánosné 37 éves. Konfirmációra jelentkeztek: Ambrusz Antal, Bartha Ágnes, Bede József, Dull Ottilia, Farkas Róza, Farkas Miklós, Hajnal Lajos, Hoffer Jenő, Hóvizsi Lajos, Kosa Izabella, Koláth Károly, Makár Etelka, Nagy Erzsébet, Pessenye István, Pirigyó Margitka, Silye Károly, Tóth Borbála, Vasváry Julia. Konfirmációra előkészítők: Minden szombaton d. e. 9-től 11-ig, d. u. 1-3-ig és vasárnap d. u. fél 2-től 2-ig.

HALALOZÁS.

West Pullman, Ill. Ezélt 5 estendővel mint teljesen világi tanácsos ember vándorolt ki Sajószentpéterről, Borsodmegyei öb. Juszók János, hogy az itt élő fiatal ifj. Juszók Jánosnál élje le hátralevő napjait. Sok nehézséggel járt a teljesen vak ember partra szállása. Fia, ifj. Juszók János, aki az Egyesült Államok polgára, vagyónál jól állt vállalt édesapjáért s így sok utánjárás után mégis bejöhett. Ifj. Juszók János és neje, Szilvágyi Katalin nem kimélve pénz, a legjobb szomorvos által kezeltették, ugyanígy, hogy egyik szemére, visszanyerje látóképességét. Idő Juszók János és neje, Szarka Julianna boldogan éldegéltek fia otthonában, de január havában az öreg 68 éves korában hülés következtében elhalálozott. Az itt élő fia, ifj. Juszók János, négy leánya Cziczó Károlyné, Klár Györgyné, öv. Hartli Jánosné, Székely Andrámné és ezek férjei s 13 unokája. rokonai, ismerősei helyezték a kocsrukra a ravatalt. A temetési szertartást Soltész István plebános végezte.

UJABB ÁLDOZAT.

Szerencsétlenség a clarksvillei bányában. Clarksville, Pa. — A clarksvillei bányában halálos végű szerencsétlenség történt február 12-én. Somogyi Györgyre, aki a szabólemezei Tiszakánányról származott Amerikába, egy nagy kő oly szerencsétlenül esett, hogy a derek bányász azonnal szörnyen halt. Neje, szül. Sinkovics Mária és hat gyermeke, névszerint: Mária 15 éves, Julia 10 éves, Erzsike 6 éves, István 4 éves és János 10 hónapos, továbbá édes testvére, Somogyi Ferenc, sógora: Kőza Ferenc, valamint úg it, mint az ö hazában kiterjedt rokonság gyászolja. A megboldogultat a friedrickstowni temetőben helyezték örök nyugalomra. Nagy szümm gyászoló sereg kísérte ki utolsó útjára. Székely Sándor brownsvillei ref. lelkész mondott koporsója felett meghatározó beszédet is imát.

ERTEŚITÉS. Leechburg, Pa. magyarságot tisztelői értesítik, hogy helyi képviselőknek Takács András urat bírták meg.

AKRON, OHIO.

Hosszlejárta leasló ELADÓ AUTOMOBIL-GARAGE AKRONBAN. Tüszentes épület 60x190 lottón. Jó üzlet, teljesen felszerelve automobillal kátrészerek árusítására és mindennemű javításokra. A javítási üzletben 2-3000 dollár forgalma van havonta. Jó alkalom annak, ki üzletbe akar kezdeni. Tíz-öt járóvelemel 7-10,000 dollár egy évben. Irjon a Bowery Garagenak, 695 Bowery St. Akron, O. 42, 44 46

ÉLETMENTŐ

Ezen kiválóan értékes és tanulságos könyvkönyv mindkét nem számára hasznos és érdekes. A könyvben olvashatók azok a legfontosabbak, mint az olyanok, akik a boldog életet élve, az életmentő elnevezésű könyvet olvassák. Ez a könyv mindenki számára kötelező. Kérjük a magyarság szel társaságát. — Takács úr fel van halatva ügy előfizetése, mint hirdetések felvételére. Tisztelettel: A Szabadság pittsburghi irodája. 46-50

EGYHÁZI HIREK.

A DETROITI MAGYAR REF. EGYHÁZ KÖRÉBŐL.

Detroit, Mich. — A Detroiti Református Egyház iskola alap jára \$10,000-t adakozták: Rákay Bertalan, Armós Ferenc, Kovács Sándor, Szántó Ferenc, Weidenberger István, öv. Poros Miklósné, Vasváry Elek, Nagy György, Bozendorf Ferenc, Kottány István, Tóth Ferenc, Máté József, Nagy Lajos és neje, Kocsi Gábor. Hat dollárt: Rokob János, \$5,000-t adományozták: Buday András, Kovács Gusztáv, öv. Jakosi Andrámné, id. Kiss Imre, ifj. Kiss Imre, Horváth Géza, Nagy Lajos, Barna Sándor, Fábian József, Lukács Mihály, Prokopp József, Várady Mihály, Erdőssy János.

Anyakönyvi adatok.

Keresztelések: Február 1-től 15-ig a következők kereszteltettek meg: Székely Sándor és Oláh Julianna leánya: Erzsébet névre. Keresztszülők: Veres Gábor és neje, Veres Agnes, 2. Katkó Ferenc és Ferenczy Terézia leánya: Emma és Gizella névre. Keresztszülők: Magyar József és neje, Pülp Borbála, Nagy Ferenc és neje, Tordai Gizella, 3. Nagy József és Nagy Erzsébet fia: Ferenc névre. Keresztszülők: Balajti András és neje, Kőcsa Julianna, 4. Nádudvary Péter és neje, Zöld Mária fia: Péter és Károly névre. Keresztszülők: Nádudvary Deszö és Mirtöz Mária, 5. Nagy János és neje, Szász Anna leánya: Etel, Margit névre. Keresztszülők: Osh Ferenc és neje, Szabó Etelka, 6. Kocsis József és neje, Armós Lidia leánya: Ilona névre. Keresztszülők: Zilahy Imre és neje, Armós Zsuzsanna, 7. Horváth György és neje, Matuzs Zsuzsanna leánya: Ilona névre. Keresztszülők: Kovács Sándor és neje, Bíró Ida leánya: Flóra, Ida névre. Keresztszülők: Tóth András és neje, Lator Gyula.

Beketések: Kovács Sándor és Piskóty Erzsébet, Tanuk: Oláh János és Kerekes Pál, 2. Szabó Sándor és Szuheta Katalin, Tanuk: Szuheta János és Szabó Eszter, 3. Medgyesi András és Erdei Teréz, Tanuk: Horváth Gyula és Keszi József, 4. Pál Ferenc és Szilágyi Eszter, Tanuk: Szilágyi József és Hajdu Miklós. Eljegyzések: Baksa István eljegyzte Kapitány Magdolnát, Tóthi József eljegyzte Csapó Esztert. Temettek: Horváth József, né 53 éves, Vargá Ilona 9 hónapos, Erdőssy Jánosné 37 éves. Konfirmációra jelentkeztek: Ambrusz Antal, Bartha Ágnes, Bede József, Dull Ottilia, Farkas Róza, Farkas Miklós, Hajnal Lajos, Hoffer Jenő, Hóvizsi Lajos, Kosa Izabella, Koláth Károly, Makár Etelka, Nagy Erzsébet, Pessenye István, Pirigyó Margitka, Silye Károly, Tóth Borbála, Vasváry Julia. Konfirmációra előkészítők: Minden szombaton d. e. 9-től 11-ig, d. u. 1-3-ig és vasárnap d. u. fél 2-től 2-ig.

COX KORMÁNYZÓ A NÉMET NYELV TANÍTÁSA ELLEN.

AZ IDEGEN NYELVEK TANÍTÁSÁRA VONATKOZÓ JAVASLAT AZ ÁLLAMI TÖRVÉNYHOZÁS ELŐTT.

Hasaárulásra való alkalmat lát a kormányzó a törvényjavaslatnak abban a pontjában amely megengedi, hogy magán és hitközségi iskolákban tanítsák a német nyelvet.

Ohio állam Columbusban ülésére a törvényhozás előtt van egy törvényjavaslat, amelynek az a célja, hogy a német nyelv tanítását Ohio állam nyilvános iskoláiból kiküszöbölje. Ennek a törvényjavaslatnak módosítás nélkül való elfogadása ellen szót emelt James M. Cox kormányzó a törvényhozás mindkét házhoz intézett üzenetében. A kormányzó szerint a javaslatnak a pontja, amely megengedi, hogy a magánjellegű és a hitközségi iskolákban taníthassák a német nyelvet, hasaárulásra ad alkalmat s úgy vélekedik a kormányzó, hogy a javaslatba ezt a pontot valamely disloyalis csoport tette be.

Családi kör.

SZÜLETÉSNAPI UNNEPÉLY.

Chicago, Ill. — Sikeresült születésnap ünnepély volt a Vámosvári. Beregmegegyől származó Nagy József és az abaujmegeyi szászok ázarmazás felelésére. házában. E hó 15-ikén tartották meg az 5 éves kisfiúknak, Béának születésnapját. A családi ünnepély rendezéséből részt vettek a felesége, névszerint: Nagy Sándor, Ferenc, Miklós és Imre, valamint testvérei Gécz József és László. Számítalon sok gyermek, a kis Béa barátai és játszótársai, valamint barátok, ismerősök és rokonok voltak jelen a születésnap ünnepélyen, amely bizony lakodalomnak is beillett volna.

ERTEŚITÉS.

Tisztelt Honfitársaim! Van szerencsém értesíteni azon honfitársaimat, akik saját részükre szerítet nem vágnak, hogy nálam hazatérni készült pórszóló szalonát kaphatnak, 40 centért fontját. A legkisebb rendelés 5 font lehet. Tisztelettel: JULIUS RUDOVSKY, mászóros, hentes és fűszerkereskedő, 9 Elly Ave., South Norwalk, Conn. 44-55

TANÁCSÉRT, orvosságért.

soha máshova ne forduljon, mint Amerika leghíresebb patikusához. Dr. Varga János aranyérmes gyógyészszakos, 1299-2nd Ave., (Cor. 68 St) NEW YORK.

ERTEŚITÉS.

Keleti államokban lakó olvasóink szives figyelembe. Tisztelettel értesítjük Connecticut, New Jersey, Kelet-Pennsylvania államokban lakó olvasóinkat, hogy Newark, N. J.-ben volt irodánkat BRIDGEPORT, CONN. 2260 FAIRFIELD AVE. alá az első emeletre helyeztük át s annak vezetésével Pathy István urat, lapunk kelet állami képviselőjét bíztuk meg. Kérjük a körzet magyarságát, Pathy urat jóindulattal támogatásba részesíteni sziveskedjenek. Tisztelettel: A SZABADSÁG kiadóhivatala.

GYÁSZJELENTÉS.

Bubárat, ropást sziv, avanyú ábrázat leas azért, mert Karnevál Nagyherceg meg fog halni. MÁRCIUS HÓ 1-ÉN, SZOMBAT ESTE 8 ÓRAKOR A WICKER PARK HALL-ban (2024 W. North Ave.) A CHICAGOI THÁLIA MUKEDVELŐ ÉS DALKÖR TEMETI. 35 cent belépti díjért bárki szophat, leaszhat, leaszhat, fejre meg orra oshat és a legjobban alrai tudók megelölle ajándékban részesülnek. — Tisztelettel: A RENDEZŐSÉG.

ÉN CSAK FÉRFIAKAT KEZELEK.

Az én kezelésem sikeres. Saját magam tanulmányomat azt, hogy milyen kezelési módokat használnak Európa klinikáiban Londonban, Párisban, Rómában, Bécsben és Berlinben. Eszenkivil már 25 éve kezel heveny és idült férfibetegségeket, minek folytán kellő eredménnyel vagyok képes kezelni e fajta beteget. Ha baj van, jöjjen hozzáam ingyenes tanácsért és szöjünk egymáshoz egy pár szönte szöt. Lehet, hogy évek szenvedésötöl kiméll meg magát és más leas az élete. Tanácsadám: Imrenes. Magyarul beszélök. Mi ö? Roncs vagy férfi? Jöjjen hozzám, én-segitek.

DR. HOWELL 812 Prospect Ave. CLEVELAND, O. AKRONI BETEGEI részére Dr. Howell minden csütörtökön rendelkezik az áll akroni irodájában. 31 South Howard St., Akron, Ohio.

HÁLÁVAL EMLÉKSZIK MEG ARRÓL A VILÁGHIRŐ SZERRŐL, MELY ÉLETÉT MEGMENTETTE.

Tisztelt Royal Company. Annyit írhatok az uraknak, hogy nincs a világon jobb szer a VINKO-nál. En hat hónapig nyomtam az ágyat és már nem volt reményem, hogy van részemre segítség. A VINKO megszeresete erőmet és jó évtvágyamat. Eddig 5 üveg-gel használtam el és most már teljesen egészséges vagyok. Itt küldöm a fényképet. Ajánlom a VINKOT mindenkinek. Isten áldását kérem az urakra és maradok tisztelőnk. Balogh Zsuzsanna, Box 97, Bath, Pa.

Ily levelek érkeznek százával minden nap, melyek azt igazolják, hogy a VINKO csodákat művel oly férfiakról, kik gyengék, idegesek, sápadtak, verszényesek, évtvágytalank és kiknek nem rudes a székletük. Ha az eredeti VINKO ott helyben a Patikában vagy Szörbá nem kapható, rendelje meg egyenesen a felfalólól. Ha egy teljes kórházról való 6 üveg-et akar, küldjön be 5 dollárt, ha 1 üveg-et rendel, küldjön be 1 dollárt erre a címre: ROYAL MFG. CO., Duquesne, Pa. 9.

Komlós Károly felhívja mindazon barátait és ismerőseit, akik vele évekkkel ezelött Welch, W. Va. és Winding Gulf, W. Va. környékén a szönbányákban dolgoztak, saját érdekeikben minél előbb lépjenek vele érintkezésbe. Cim: CHARLES KOMLÓS 1617 Colwell Street, PITTSBURG, PA. 45, 46

Dr. B. T. HOFFMAN CHICAGO NORTH SIDE-I SPECIALISTA CHICAGO, ILL. 632 W. NORTH AVE. Rendelési órák: délelött 10-12-ig, délután 2-4-ig, este 6-8-ig. Telefon: Diversey 364. Az öszes legújabb orvosi készülékek és villanyos orvosi műszerek.

CHO-EC

Magyarok, akartok-e egészségesek lenni? Privát betegségben szenvedő férfiak legmegbízhatóbb orvossága. — Nem teáz különbséget, mily régen beteg, gyógyítható. Irjon bizalmasan. Paul Chowanec Co. 634 MAPLE AVE., JOHNSTOWN, PA.

FIGYELEM! Szövedő nők és férfiak! Dr. COOPER 717 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa. DITJALAN TANACS! Minden betegség, újat és régi — legújabb tudományos módszerrel kezelök. Irodám minden kórosállapot és legújabb találmány készülékkel van felszerelve, melyek Európá és Ameriká legnevesebb specialista házánál. Legnagyobb szöjé munkáim, koros felírású leírások miatt. Köjök meg ma — 3 szöjéves vizsgálat meg s öltök alkalommal megmondom, hogy a beteg, vagy beteg? Ne felejtök el, hogy az orvosok képesek less a betegségeknek csöjékelésére. Tünde teljesen díjmentes. RENDELÉS: D. e. 9-10-ig, vasárnap d. e. 10-12-ig s. 2-ig.

